

From editorial board

Ladies and Gentlemen, Dear Readers!

The next, sixth issue of *Topiarius. Landscape studies* continues to consider the durability and variability of landscape understood as the physiognomy of the earth's surface¹. Such a landscape, in accordance with the European Landscape Convention, becomes the carrier of the identity of individuals and societies, constitutes our common heritage. Zygmunt Novak (1970) already noticed this, describing it as a general carrier of information – *the image of creativity or documentation of life*.

Materials for further reflection are provided by other Authors discussing the medieval fortified landscape of south-eastern Spain created by societies from two different cultural circles. We supplement the discussion with the paper analyzing legal acts regarding rural construction in the Kamienna Valley from the 19th to the mid-20th century. Can we still find echoes of old principles and traditions in the landscape today? Is this just an imaginary landscape, saved only on archival cards? The next author presents a system of protection of archaeological sites in the Nile Delta. On the one hand, archaeological monuments are an important element of the cultural heritage of Egypt, on the other they are often perceived as a burden, an obstacle to further economic development.

We also have a close look the aspect of the social perception of the landscape in the article on the development of the spa area of Iwonicz Zdrój. The complexity of the processes taking place in the landscape is incredible. Their awareness is particularly important in the management of areas with high natural values. Further development of valuable areas requires

¹ The definition was introduced by J. Bogdanowski, M. Łuczyńska-Bruzda and Z. Novak in 1979.

cooperation of many stakeholders, which is widely specified in the next article.

In the Varia section, we report an interesting eight-year initiative which is the Garden Festival in Bolestraszyce. The event organized by the Arboretum and Department of Physiography in Bolestraszyce is the only one of its kind in Poland. From the first edition, the students of Landscape Architecture at the University of Rzeszów present their gardens every year.

Finally, we present the novelty – *Parki i Ogrody Terapeutyczne (Parks and therapeutic gardens* – trans. note) by M. Trojanowska. It is a kind of textbook on various types of gardens that can be used for hortitherapy. It is an extremely inspiring reading, reminding us of the eternal need for active contact, not only with nature, but also with other people.

The landscape is an integrated image of the environment consisting of the natural and social environment... [Novak 1970]. It only depends on us how it will shape the identity of future generations.

Piotr Patoczka, Agnieszka Wójcik-Popek

Translation / tłumaczenie: Anna Nowak

[DOI: /10.15584/topiarius.2018.6.1](https://doi.org/10.15584/topiarius.2018.6.1)

Od redakcji

Szanowni Państwo, Drodzy Czytelnicy!

W kolejnym, szóstym numerze czasopisma *Topiarius. Studia krajobrazowe* kontynuujemy rozważania związane w trwałością i zmiennością krajobrazu rozumianego jako *fizjonomia powierzchni ziemi*². Krajobraz taki w myśl Europejskiej Karty Krajobrazowej staje się nośnikiem tożsamości jednostek i społeczeństw, stanowi Nasze wspólne dziedzictwo. Zauważył to już Zygmunt Novak (1970) określając go jako *generalny zwiastun informacji – obraz twórczości lub dokumentacji życia*.

Dalszych materiałów do przemyśleń dostarczają nam Autorzy omawiając średniowieczny krajobraz warowny południowo-wschodniej Hiszpanii tworzony przez społeczeństwa z dwóch odmiennych kręgów kulturowych. Do dyskusji dołączamy artykuł analizujący akty prawne dotyczące budownictwa wiejskiego w Dolinie Kamiennej od XIX do połowy XX wieku. Czy dziś jeszcze możemy w krajobrazie odnaleźć echa dawnych zasad i tradycji? Czy jest to już jedynie krajobraz wyobrażony, który możemy znaleźć na archiwalnych kartach? Kolejny Autor przedstawia system ochrony stanowisk archeologicznych w Delcie Nilu. Z jednej strony zabytki archeologiczne stanowią ważny element dziedzictwa kulturowego Egiptu, z drugiej często postrzegane są jako obciążenie, przeszkodę w dalszym rozwoju gospodarczym.

Aspekt społecznej percepcji krajobrazu dostrzegamy również zagłębiając się w lekturę artykułu dotyczącego zagospodarowania przestrzeni uzdrowiskowej Iwonicza Zdroju. Złożoność procesów zachodzących w krajobrazie jest naprawdę niebywała. Ich świadomość szczególnie istotna staje się w gospodarowaniu terenami o wysokich walorach przyrodniczych.

² Definicję tą wprowadzili J. Bogdanowski, M. Łuczyńska-Bruzda i Z. Novak w 1979 r.

Dalszy rozwój obszarów cennych wymaga współpracy wielu interesariuszy, co jest szeroko omówione w kolejnym artykule.

W dziale *Varia* relacjonujemy ciekawą, ośmioletnią już inicjatywę jaką jest Festiwal Ogrodowy w Bolestraszcach. Wydarzenie organizowane przez Arboretum i Zakład Fizjografii w Bolestraszcach jest jedynym tego rodzaju przedsięwzięciem w Polsce. Od pierwszej edycji, rokrocznie, swoje ogrody prezentują tam studenci Architektury Krajobrazu Uniwersytetu Rzeszowskiego.

Kończąc, przedstawiamy Państwu książkową nowość *Parki i ogrody terapeutyczne* autorstwa M. Trojanowskiej. Stanowi ona niejako podręcznik po różnych typach ogrodów, które mogą służyć hortiterapii. Jest to niezwykle inspirująca lektura, przypominająca o odwiecznej potrzebie aktywnego kontaktu, nie tylko z przyrodą, ale i z drugim człowiekiem.

Krajobraz jest scalonym obrazem środowiska składającym się ze środowiska naturalnego i społecznego... [Novak 1970]. I tylko od nas zależy jak będzie on kształtował tożsamość przyszłych pokoleń.

Piotr Patoczka, Agnieszka Wójcik-Popek

[DOI: 10.15584/topiarius.2018.6.1](https://doi.org/10.15584/topiarius.2018.6.1)